ÇEKUD
ÇEVRE KURULUŞLARI DAYANIŞMA DERNEĞİ
www.cekud.org.tr

ÇEVRE VAKFI

ÇEVRE

ÇEKUD ve ÇEVRE VAKFI tarafından hazırlanmıştır

MAYIS 2017

İnorganik Tarım ya da Postmodren Ağalar

Tarım bazında dünyanın durumuna dair okumalar, onun asli nedeni olan beslenme gibi birincil ihtiyaca yönelik olmaktan çıkarak ticarileştiğini göstermektedir. İktisada yapılan tanımdan tutun da dünyanın nüfusunun artışına dem vurup "nüfusu doyurmak için daha fazla üretim yapılmalıdır" tezi samimiyetten uzak, endüstriyel ve organik tanımlaması yakıştırılan tarımsal ticareti meşrulaştırma çabalarıdır.

Literatürde mevcut kaynakların sınırlı, insan ihtiyaçlarının ise sınırsız olması, iktisat biliminin ortaya çıkma nedenidir" denilmektedir. Halbuki ihtiyaçlar sınırlı, insanın zehirle beslediği arzuları hadsizdir. Fakat Cenab-ı Allah'ın rızık için teminat vermesi ve nimetlerinin sayılamayacak oluşu söz konusu batılı düşünce sistemini bozmaktadır. Bilimsel literatüre veya tarım hakkında yapılan çalışmalara göz atıldığında sürdürülen endüstriyel tarımın tam önünde bir yenilik olarak organik tarım konumlandırıldığı görülmektedir. Aynı firmaya ait aynı ismi taşıyan (domates veya yumurta) ürünlerin birinin yorumsuz diğerinin organik adı ile fahiş fiyata satılması "organik" kelimesinin "çevre dostu" veya "yeşil" ifadesi gibi kapitalizm argümanı olduğunun kuvvetli göstergesidir. Bugün tam buğday ekmeğinin, ekstra işlem görmüş ve un miktarı daha fazla olan beyaz ekmekten pahalı olması insanlara ibret vermiyorsa aslında henüz mevzu konuşulabilir durumu gelmemiş demektir.

Tarım ekonomiden ayrı değildir, maddi değer üretiminin temeli topraktır. Mustafa Kutlu'nun "kıtlık zamanı bir beşibirlik versen bir teneke buğday alamazsın" ifadesi halk ağzı ile faydalı bir izahattır. Tohumu ektikten, fidanı diktikten sonra mevsimler hakkında hiç kimsenin fikri yoktur, tarımın en mühim parçası olan suyun varlığı hiçbir zaman kesinlik arz etmez. Ancak zihinsel istatistiklere göre elbette beklenti mevcuttur. Köylü tüm işlerini tamamladıktan sonra duadan başka sarılacak tek kapı bulamaz. Maddi değer üretiminin merkezinde bulunan çiftçi manevi merkeze de hakikate de şehirliden daha yakındır. Ancak karşı tarafta topraktan uzaklaşmış bir tarımsal faaliyet söz konusudur. Bir yekûn olarak geldiğimiz bu zaviye endüstriyel tarımın sahip olduğu dünya görüşünü anlaşılır kılabilir. Postmodern ağalar toprağın üretiminin "vallahi biz arılara bile güvenmiyor, balımızı kendimiz üretiyoruz" diyen bal üreticisi gibi manevi dinamikleri bertaraf ederek devamlılığını aşırı kimyasal kullanarak, nadası yok sayarak sağlama gayretine girmiştir. Bu üreticinin aslında dünya görüşüne bilinç üstü sahip çıktığını göstermez, onun gayesi daha fazla üretmek ve daha fazla para kazanmaktır. Durumun ideolojik açıklaması ise nefs-i emare ile çelişki oluşturmayan hakim paradigmalarda aranmalıdır. Tarım tabiatla mündemiç bir faaliyet olması hasebi ile çevreden, insanın tabiat algısından ve ortaya çıkan tahribat ile ilişkisinden ayrıca düşünülemez.

Batılı bir yaklaşımla Lynn White "Ekolojik Krizimizin Tarihi Kökenleri" olarak çevrilebilecek bir makalesinde mealen tabiatla ilişkili tüm problemlerin dini, felsefi, bilimsel ve teknolojik temeline dikkat çekerek konuyu farklı bir boyuta taşımaktadır. White'ın temelde söylediği tahribatın temelinde insan-merkezli (antropocentric) Yahudi-Hıristiyan dini geleneğinin yattığıdır. Bu geleneğin odalaklandığı kritik mesele ise bir esaret yeri olan doğaya hükmetmektir.

Mihajlo Maseromiç ve Eduard Pestel'in "Roma Kulübü'ne İkinci Rapor" adı ile sundukları çalışmada tabiat hakkındaki görüşleri ilgi çekicidir. Bu çalışmada son üç yüzyılda, insanoğlu'nun ilerlemesi tabiata hakim olması ve ona karşı kazandığı zaferle ölçülebilir" denilerek vahşi tabiatın ıslah edilmesi/ehlileştirilmesi fikri üzerinde durulmaktadır. Olasılıkların (tevekkül) ortadan kaldırılması seküler olarak kartezyen felsefe ile açıklanabilir ki bu fikrin en büyük savunucusu olan Descartes, özellikle tabiat incelemesinde tüm olayların geometrik olarak anlaşılıp yönetilebileceğini ileri sürmesi ile meşhurdur. Öz bir ifade ile ona göre dünya/insan makinadır, bozulabilir; dolayısı ile tamir edilebilir. Descartes'in şüpheci yaklaşımında şüphe etmesinden şüphe etmemesi felsefesinin nirengi noktası olarak durmaktadır. Yani felsefe düşünen bir varlık olarak ruh/zihin üzerine kuruludur. Bu her türlü bilgi ve değerin kaynağı olarak insana işaret eder. Doğal bir süreç olarak insanın dışında kalan tabiatın ve içindekilerin kendiliğinden (insan idraki olmaksızın) değeri yoktur. Doğanın değeri insana sağladığı yarar ve verdiği mutlulukla değer kazandığından yararı ve mutluluğu artırmak gayesi ile insanın arzularını harekete geçirerek dilediğini yapması meşrudur.

Böyle bir dünya değerlendirmesine sahip, kazanç hırsı ile dolu zihniyet ne yazık ki "tüketim toplumu" olarak hatalı bir tanımlama ile anılmaktadır. Materyal ile birlikte her katının buharlaştığı, sözlerin bile tüketildiği bir çağda yaşadığımız doğru olmakla birlikte tüketim çılgınlığından ziyade üretim çılgınlığının varlığını şiddetle savunuyoruz. Vahşi bir teknik anlayışı ile toprak ifsad edilmektedir. Bu fesadın kaynağı da bizatihi kendisi olmasına rağmen yine teknik ile iyileştirileceği iddia edilmektedir. Ancak Temiz/Yeşil teknoloji denilen şeyler yukarıda ifade edildiği gibi kuvvetli bir reklam elemanı olarak ortaya atılmış ve klasik sistemlerden daha fazla kâr sağlayarak hayatlarına devam etmektedir.

Tarım ve toplumumuzun iç dinamiklerinde meydana gelen değişimi ise Nurettin Topçu "topraksız olduğu için şahsiyetsiz, kudretsiz, ümitsiz, mesuliyetsiz, âdeta yurtsuz kalan köylüyü hâlâ ağalara minnettar yaşatmak dileği…" sözleri ile dile getirmektedir. Tevekkülün tatlı ağırlığından kaçan insan sanayinin soğuk şiddeti ile hayatında belki hiç kullanamayacağı, belki de görmeyeceği bir makinanın cıvatalarını üretirken karşılaşacak; bu ilgisizlik, ürettiğini görememek onu ruhsuz, duygusuz, emeğinin karşılığını alamayacak bir konuma indirecektir.

Cemiyetlerin kurumsallaşarak, sözünü ve ülküsünü yitirdiği bir dönemde toprağın yeniden kurumsallaşmamış insan ile buluşturulması mecburidir. Arz ile yüz yüze bakan insan onu imar etmesi gerektiğini daha kolay hatırlayacak ve kendine ait milli tekniğini tevarüs eden halk bilgisini de harmanlayarak yeniden hayata geçirebilecektir. Anadolu'ya dönmek bir geri çekilme değil öz ile buluşmak, metruk mevzileri yeniden ele geçirmektir.

NİÇİN ÇÖPLERİMİZİ ÇÖP KUTUSUNA ATMALIYIZ?

Çöpler sadece kötü görüntü sergilemez; aynı zamanda sinek, fare ve benzeri canlıları da kendilerine çekerek hastalık saçarlar. Bu durum aynı civarda yaşayan insan ve hayvanlara zarar verebilir. Güneş altında kalan cam atıklar ciddi yangınlara yol açar.

Bu sebeplerden dolayı çöplerimizi etrafa atmayıp her zaman yanımızda götürmeli ve uygun bir çöp kutusu bulana kadar ortalığa atmamalıyız.

Özellikle araçla seyahat ederken araç içinde çıkan çöplerimizi biriktirmeli ve durduğumuzda çöp kutularına atmalıyız. Ne de olsa yollar bizim çöplüğümüz değil.

DİKİLİ AĞACIM VAR
dikiliagacimvar.com